

नेपाल सरकार
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र
२०८०/०८१ अड्क-१२ विद्यालय शिक्षा सम्बन्धी गतिविधि-७८ (पूर्णाङ्क २८५)

विद्यार्थी भर्ना अभियानका लागि मानवीय शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रीको शुभकामना सन्देश

आज संवत् २०८० साल बैशाख २ गते विद्यालय नयाँ शैक्षिक सत्रका लागि विद्यालय भर्ना अभियान सुरु हुँदै। विद्यालय जाने उमेर समूहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराई शिक्षा सम्बन्धी मौलिक हक्क कार्यान्वयनको सुनिश्चितता गर्न नेपाल सरकार, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्दैछ। नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तहहरू र समुदायको समेत सक्रिय सहभागिताले मातृ नयाँ भर्ना र सामुदायिक शिक्षा सुधारको अभियान सफल हुँदै। शिक्षक, कर्मचारी, अभिभावक र समाजका प्रबुद्ध वर्गहरूको सक्रिय सहभागितामा विद्यार्थी भर्नाको अभियान सञ्चालन गर्न सबै सरोकारवालाहरूलाई मन्त्रालय हार्दिक आह्वान गर्दैछ।

जीवनमा सफलताका लागि सिकाइ र सीधी अपरिहार्य छ। समाज परिवर्तनका लागि आवश्यक चेतना शिक्षाबाट प्राप्त हुने हो। समाजको स्तर र गति हाम्रो शिक्षाको गुणस्तर र गतिले निर्धारण गर्ने हो। हामीले हाम्रो ठेगाने जान, नयाँ जान र सीधो पुस्तान्तरण गर्न तथा चेतनाको क्षेत्र सुधार गर्नुपर्नेछ। हाम्रो नयाँ पुस्तालाई हामीले समाजमा सकारात्मक योगदान दिन सक्ने करुणा र विनम्रता सहितका असल नागरिक बनाउपर्नेछ। यसको आधार र प्रेरणा हाम्रो शिक्षा प्रणाली हुँपर्छ। यही हाम्रो राष्ट्रिय आकाइक्षा हो।

अनवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐन, २०७५ अनुसार आगामी २०८५ बैशाख १ गतेबाट आधारभूत शिक्षा प्राप्त नागरिको व्यक्ति कुनै पनि काम्पनी तथा फर्महरूमा संस्थापक सदस्य, शेयर धनी, सञ्चालक वा कुनै पनि पदमा निवाचित वा नियुक्त हुन पाउने छैनन् र कुनै पनि सरकारी सेवामा प्रवेश गर्न सक्ने छैनन्। त्यसैले पनि आधारभूत शिक्षाको महत्वबाटे जनस्तरमा सन्देश फैलाउन र नयाँ भर्नाको सूचना लक्षित वर्षासम्म पुऱ्याउन नागरिक समाज, शैक्षिक जागत, कलाकारिता क्षेत्र र सबै सरोकारवालाहरूलाई सहजीकरण गर्न मन्त्रालय अनुरोध गर्दैछ।

“सबै बालबालिकाको विद्यालयमा सहभागिता, गुणस्तरीय शिक्षा प्राप्तिको सुनिश्चितता” भन्ने आदर्श वाक्यकासाथ शैक्षिक सत्र २०८१ को विद्यार्थी भर्ना अभियान देशभाष्यामा रूपमा बैशाख महिना भर विभिन्न कार्यक्रमहरूसहित मनाईदै छ।

संवेदनामिक एवम् कानूनी प्रावधान अनुसार प्रत्येक नेपाली नागरिकको अनिवार्य र निःशुल्क आधारभूत शिक्षामा पहेँच तथा राज्यबाट निःशुल्क माध्यमिक शिक्षाको अधिकार कार्यान्वयन गर्ने कार्य सरकार साथै प्राथमिकतामा रहेको छ। सरकारले विद्यालयमा भर्ना भएका बालबालिकाहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गरी सिकाइ निरन्तरताका लागि निःशुल्क पाठ्यपुस्तक, दिवा खाजा, छात्रवृत्तिका साथै उपयुक्त शैक्षिक पूर्वाधार र विद्यालयहरूमा दक्ष जनस्तिको व्यवस्थापनमा विशेष जोड दिई एकाको छ। नेपाली नागरिकको शिक्षा सम्बन्धी हक्क प्राप्तिको सुनिश्चितताका लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहहरूविच समन्वय, सहजीकरण र साफेदारीमा विभिन्न कार्यक्रमहरू समेत सञ्चालनमा ल्याईएका छन्।

विद्यालय उमेर समूहका विद्यालय वाहिर रहेका सबै बालबालिकाहरूलाई विद्यालयमा भर्ना गराई शिक्षा सम्बन्धी मौलिक हक्क कार्यान्वयनको सुनिश्चितता गर्न २०८१ सालको बैशाख महिनामा भर्ना भएका बालबालिकाहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षाको लागि संघीय सरकार, धर्दैलो, आली, स्थानीय सञ्चाल रामायम र सामाजिक सञ्चाल समेतको प्रयोग गरी भर्ना अभियानको लागि सूचना समेपण, विद्यालय भर्ना हुन आउने विद्यार्थीहरूको स्वागत, भनाको समयमा प्राप्त विद्यालयका अधिकारीको लागि सूचना लाग्नुपर्ने अभियानको लागि आपात अनुरोध गर्दैछ।

धन्यवाद, शुभेच्छा सहित।

समना श्रेष्ठ
मन्त्री

निजी लगानीका (संस्थागत) विद्यालयमा छात्रवृत्तिको कोटा निर्धारण गरी विद्यार्थी भर्ना गर्ने गराउने व्यवस्था कार्यान्वयनका लागि सबै महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका र गाउँपालिकाहरूलाई शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको अनुरोध

१. सम्बन्धित विद्यालयबाट प्रत्येक शैक्षिक सत्रमा लिने शुल्कको प्रस्ताव स्थानीय तहमा पेस भई स्थानीय तहबाट प्रत्येक विद्यालयको शुल्क निर्धारण गर्नुपर्ने कानूनी व्यवस्था अनुसार मापदण्ड निर्धारण गरी सम्बन्धित स्थानीय तह र विद्यालयको बैवासाइट मार्फत सार्वजनिक गर्ने/गराउने व्यवस्थाको अवसरमा प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन।
२. शैक्षिक सत्रको सूचना नै विद्यार्थी भर्ना/छात्रवृत्ति छनोट र वितरण तथा शुल्कको मापदण्ड निर्धारण गरी सार्वजनिक गर्ने/गराउने व्यवस्था कार्यान्वयन हुन।
३. विद्यालयमा विद्यार्थी भर्ना भएपन्नात भाग्यात्मक कोटा छुट्याउँदा विपन्न र सीमान्तकृत समुदायका बालबालिका भर्ना भई शुल्क तिरन नै नसकी भर्ना नहुने अवसरमा सिर्जना हुने र छात्रवृत्तिको पहेँच बाहिर हुने स्थिति देखापर्नसक्ने भएकाले विद्यार्थी भर्नाको समयमा छात्रवृत्तिको सङ्घात छुट्याउँदा छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने बालबालिकालाई निःशुल्क भर्ना हुने व्यवस्था मिलाउनुहन।

श्री.स. २०८१ को प्रारम्भमा नै निःशुल्क पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउने सम्बन्धी सूचना !!

शैक्षिक सत्र २०८१ को सुरुवातसम्म प्रत्येक जिल्लामा विद्यालय तहका पाठ्यपुस्तक पुग्यसिको अवसरा सर्वविदित छ। सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गर्ने सबै विद्यार्थीलाई विद्यालय भर्नाको समयमा निःशुल्क पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउन सम्बन्धित स्थानीय तह मार्फत बजेटको व्यवस्था समेत आर्थिक वर्षको सुरुमै गरिसिकिएको छ। सबै विद्यालयमा नेपाल सरकार, पाठ्यक्रम विकास केन्द्रबाट प्रकाशन गरिएका पाठ्यपुस्तक लागू गर्नुपर्ने शिक्षा एनेको व्यवस्था कार्यान्वयन गर्नु हामी सबैको जिम्मेवारी हो। यस सन्दर्भमा सबै स्थानीय तह, शिक्षा विकास तथा समन्वय एकाड र सम्पूर्ण सरोकारवालामा समयमै पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउन सहजीकरण, समन्वय र अनुगमन गरी सहयोग पुऱ्याउनुहुन शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र हार्दिक अनुरोध गर्दैछ।

शैक्षिक सत्र २०८१ को विद्यार्थी भर्ना अभियान सम्बन्धी शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको अनुरोध।

श्री स्थानीय तह, सबै।

श्री शिक्षा विकास तथा समन्वय एकाइ, सबै।

श्री विद्यालय, सबै।

शैक्षिक सत्र २०८१ को विद्यार्थी भर्ना अभियान “सबै बालबालिकाको विद्यालयमा सहभागिता, गुणस्तरीय शिक्षा प्राप्तिको सुनिश्चितता” भन्ने आदर्श वाक्यकासाथ विद्यालय उमेर समूहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराई शिक्षा सम्बन्धी मौलिक हक्क कार्यान्वयनको सुनिश्चितता गर्नका लागि निम्न कार्य योजना समेतलाई मध्येतर निर्देश गरी भर्ना अभियानको लागि विद्यार्थीहरूको अनुरोध गर्दैछ।

तपसिल

१. सबै स्थानीय तहले विद्यार्थी भर्ना अभियान कार्यक्रमको नेतृत्व गर्नुहुन, विद्यालयले विद्यार्थी भर्ना अभियान कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुहुन र यिक्षा विकास तथा समन्वय एकाइले विद्यार्थी भर्ना अभियानको अवसरमा प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन।
२. सार्वजनिक जीवनमा रहेको व्यक्ति, कलाकार, राजनीतिक व्यक्ति, नागरिक समाज, पत्रकार, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक सङ्घ, बालबलव, विद्यालयको उच्चतम तहका विद्यार्थी, आमा समूह, शिक्षा क्षेत्रमा कार्यरत सङ्घसंस्था आदिसँग हालेमालो गर्दै विद्यालय उमेर समूहका बालबालिका, सीमान्तकृत समुदायका बालबालिका तथा अपाङ्गत भएका बालबालिकाको पहिचान तथा भर्ना गर्ने प्रोत्साहित गर्ने कार्यामा परिचालन गर्नु गराउनुहुन।
३. २०८१ बैशाख पाहिलो हजा विद्यार्थी भर्ना तथा स्वागत कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुहुन र दोस्रो हप्तादेखि बैशाख मसान्तसम्म नियमित पठनपाठनका साथै घरटेलो लागतका कार्यक्रम सञ्चालन गरी विद्यालय उमेर समूहका विद्यालय बाहिर रहेका सबै बालबालिका विद्यालयमा भर्नाको पहला गर्नुहुन।
४. विद्यालय तहका पाठ्यपुस्तक २०८० चैत १५ गतेबाट नै विद्यार्थी भर्नुहुन, विद्यालयले विद्यार्थी भर्ना अभियान कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुहुन।
५. विद्यालयहरूलाई आ-आपातो सेवा क्षेत्र भित्रको अभिभावकलाई टेलिफोन, इन्टरनेट, रेडियो, टेलिमिजन तथा सामाजिक सञ्चाल सम्बन्धी साधारणता विवरण गर्ने व्यवस्था मिलाउनुहुन।
६. अभिभावकविहीन बालबालिकाको अभिभावकलव ग्रहण गरी भर्ना गराउने र व्यवस्था बालबालिकाको पढाइमा निरन्तर सहयोग गर्ने व्यक्तिहरूको उचित पहिचान, समान र अभिलेख सरुने व्यवस्था मिलाउनुहुन।
७. २०८१ वैशाख पाहिलो हजा विद्यार्थी भर्ना तथा स्वागत कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुहुन र दोस्रो हप्तादेखि बैशाख मसान्तसम्म नियमित पठनपाठनका साथै घरटेलो लागतका क